

Memo

Aan:	Gemeenteraad Oude IJsselstreek
Cc:	
Van:	College van B&W
Datum:	4 maart 2025
Kenmerk:	
Onderwerp:	Stand van zaken aanpak Energiearmoede per 31-12-2024

Aanleiding

Inwoners met een laag inkomen (130 % van het minimum) hebben in 2022 en 2023 een incidentele energietoeslag gehad. Daarnaast is ingezet op het structureel verlagen van de energierekening met budget uit de SpUk "Aanpak Energiearmoede". Dit doen we met maatregelen waarvan zowel onze inwoners alsook de 'wereld' profijt van heeft. Lagere energielasten betekent minder energieverbruik en dus minder CO₂-uitstoot. Een beter geïsoleerd huis geeft bovendien meer wooncomfort.

Het college heeft op 12 juli 2022 besloten om de 'Specifieke Uitkering (SpUk 2022-2024) aanpak energiearmoede' in te zetten volgens het plan van aanpak energiearmoede <https://raad.oude-ijsselstreek.nl/documenten/Ingekomen-stukken-archief/22-200b-College-Memo-bijlage-Plan-van-aanpak-Energiearmoede.pdf>

In deze memo geven we de stand van zaken rond de aanpak van energiearmoede; een financieel overzicht, toelichting van de maatregelen, en het effect van de maatregelen. Het gaat over maatregelen die al zijn genomen of de komende 2 jaar worden uitgerold.

Financieel overzicht

In totaal hebben we € 1.392.416 aan SpUk-gelden voor de aanpak energiearmoede ontvangen. De termijn voor SpUk-regeling Energiearmoede is verlengd tot 31-12-2027. In de tabel hieronder geven we de financiële stand van zaken weer per eind december 2024. U ziet dat er nog een restant is van ongeveer € 137.765. Dit budget zal in de loop van de tijd ingezet worden. Naast de SpUk gelden voor de aanpak energiearmoede worden bepaalde maatregelen mede gefinancierd door andere bronnen zoals regiodeal gelden.

Maatregel	Besteed t/m 2024	Begroot 2025 - 2027	Opmerkingen
Totaal budget SpUk	€ 1.386.416	€ 778.635	
Bespaarhulp aan huis	€ 278.012	€ 100.000	Lopend project
Ingeleverde vouchers witgoed	€ 87.639	€ 50.000	Lopend project
Oude IJsselstreek Isoleert Plus	€ 236.130	€ 83.870	Lopend project
Pilot Fix-aanpak Evt. regionale uitrol	€ 6.000	€ 24.000 € 100.000	Net gestart Moet nog straten
Samen voor Later, 3 jaar (‘25-‘27)		€ 48.000	Aanvraag voor cofinanciering regiodeal is gedaan. Start medio 2025
Statushouders informeren rondom energie én besparen		€ 30.000	Moet nog starten, regionaal
Maatwerk energiearmoede		€ 200.000	Moet nog starten
Totaal	€ 607.781 Besteed t/m 2024	€ 640.870 Begroot 2025-2027	
Restant SpUk per 31-12-2024	€ 778.635 Beschikbaar 2025-2027	€ 137.765 Ruimte 2025 – 2027	De financiële ruimte voor 1-1-2025 t/m 31-12-2027

Toelichting maatregelen

1) **Bespaarhulp aan Huis en de Witgoedregeling**

Inwoners die energietoeslag hebben ontvangen in 2022 en 2023, hebben een persoonlijke uitnodiging ontvangen om gebruik te maken van de "Bespaarhulp aan Huis". Deze energiecoach van het Energieloket komt 2 tot 3 keer bij de inwoners thuis om mogelijke bespaaropties te bespreken en kleine maatregelen door te voeren, zoals het aanbrengen van buisisolatie en radiatorfolie en het leveren van LED verlichting. Deze materialen worden gratis beschikbaar gesteld (t.w.v. € 150,-). Tijdens zijn bezoek meet de energiecoach de koelkast, diepvries en wasmachine door (dit type witgoed verbruikt het meeste energie). Bij verouderde apparaten ontvangt men een voucher voor een nieuw witgoedapparaat t.w.v. € 750,-. Van de 1200 verstuurd uitnodigingen t/m 2024 hebben 395 (33%) mensen gebruik gemaakt van de "Bespaarhulp aan Huis". Er zijn 176 vouchers voor witgoed verstrekt. 9% van de aanvragen komt van inwoners met een koopwoning.

De cijfers geven aan dat er veel mensen zijn die niet hebben gereageerd. Via Schuldhulpmaatjes, Formulierenhulp, Sociaal Werk en STOER worden inwoners nogmaals geattendeerd op deze brief. Inwoners die wel aan de inkomenstoets voldoen maar geen energietoeslag hebben ontvangen en deel willen nemen aan Bespaarhulp aan Huis kunnen via Stoer worden aangemeld bij het Energieloket.

Het doel is om 600 kilo CO₂-uitstoot te besparen bij 50% van de bezochte adressen. Dat levert onze inwoners gemiddeld een besparing op van zo'n € 500,- per jaar.

2) **Oude IJsselstreek Isoleert Plus**

Deze maatregel is bedoeld voor mensen met een laag inkomen en een eigen woning. Ze is gericht op isolatie van de woning. De Subsidieregeling Oude IJsselstreek Isoleert Plus kent twee doelgroepen:

- a. Inwoners met een eigen woning die recht hebben gehad op energietoeslag (voor OIJ 130 % van het minimum) is een gemeentelijke subsidie tot maximaal € 3.000,- beschikbaar.
- b. Woningeigenaren met een gezinsinkomen onder modaal, maar die geen recht hadden op energietoeslag kunnen subsidie aanvragen voor het isoleren van de woning tot € 1.500,-.

Er is € 320.000 begroot voor deze maatregel. De regeling loopt goed, we hebben 128 aanmeldingen ontvangen met gemiddeld € 1.845,- per aanvraag. Mogelijk wordt de regeling verlengd tot 31-12-2027.

3) **Pilot Fix-aanpak**

Pilot Fix-aanpak is gestart op 1-11-2024. Het is een pilot voor 6 maanden en wordt uitgevoerd i.s.m. het Energieloket, De Naobers en gemeente Oost Gelre. De pilot Fix-aanpak wordt uitgevoerd in het verlengde van Bespaarhulp aan Huis. De energiecoach signaleert wanneer meer maatregelen, anders dan eenvoudige buisisolatie en radiatorfolie aanbrengen, zinvol zijn. In overleg met de bewoners schakelen zij dan De Naobers in. De Naobers voeren klussen uit zoals het kitten van naden en kieren, aanbrengen van tochtstrips, tochtborstels en het plaatsen van thermostaatkranen. Klussen die horen bij de woningcorporatie worden d.m.v. een reparatieverzoek doorgezet naar Wonion. In opdracht van de gemeente mogen De Naobers klussen uitvoeren tot € 500,-.

Deelname (pilot):	30 tot 40 huishoudens
Budget:	€ 30.000,-
Tussenevaluatie:	eind februari 2025
Eindevaluatie:	mei 2025

Indien er voldoende huishoudens zijn bereikt en de betrokken partijen tevreden zijn met Fix-aanpak, wordt de Fix-aanpak regionaal uitgerold. Hiervoor is € 100.000 begroot.

4) **Samen voor Later (2025 – 2027)**

“Samen voor Later” is een vervolg op het succesvolle project “Heerlijk thuis in huis 2022 – 2024”. “Samen voor Later” wordt uitgevoerd met Wonion, Sociaal Domein (Samen sterker Thuis, Valpreventieketen, Sociaal Werk) en Fysiek Domein (Taskforce Wonen en Zorg en Energietransitie). Waar “Heerlijk thuis in huis” werd ingezet voor woningeigenaren wordt “Samen voor Later” breder ingezet. Door de samenwerking met Wonion wordt dit project ook toegankelijk voor bewoners van een huurwoning. “Samen voor Later” benadert inwoners van 65 jaar en ouder. De wooncoach signaleert en verwijst de bewoners waar nodig door naar Samen Sterker Thuis, Valpreventie, Wonion of naar de inwonersadviseurs verduurzaming. We hebben voor dit project 6 vrijwillige wooncoaches. Gemeente Aalten overweegt bij dit project aan te haken.

Dit project past door haar karakter binnen de regiodeal en wij vragen de regio dan ook om een cofinanciering van 50% voor 3 jaar. De bijdrage vanuit budget Energiearmoede is € 16.000,- per jaar. De aanvraag is in voorbereiding. Indien we geen cofinanciering krijgen vanuit de regiodeal dan moeten we de financiering en de vorm herzien. De kans is dan aanwezig dat het project niet door kan gaan.

Beoogd resultaat “Samen voor Later”: 250 – 300 bezoeken per jaar. (Voor “Heerlijk thuis in huis” lag het eindresultaat over 3 jaar op ruim 500 bezoeken).

Ook verwachten we 20% meer subsidies verstrekken aan woningeigenaren bij het doorvoeren woningisolatie. Hiervoor gaan onze inwonersadviseurs verduurzaming de senioren waar nodig helpen bij het aanvragen en doorlopen van de subsidieprocedures.

5) **Informatie voor statushouders rondom energie en besparen (2025-2027)**

Statushouders informeren over het energiestelsel in ons land en coachen op het gebied van energiegebruik en -verbruik. Dit wordt een regionaal project waarbij we samenwerken met Vluchtelingenwerk. We zetten cultuurverbinders in die de taal spreken en bekend zijn met de cultuur van verschillende groepen nieuwkomers. Intussen maken we al wel gebruik van de website <https://energie.steffie.nl/nl/>. Deze link wordt breed gedeeld onder onze maatschappelijke partners. Er wordt op dit moment regionaal gewerkt aan een plan van aanpak. We hebben hiervoor als gemeenten € 30.000 gereserveerd.

6) **Beleidsregels Maatwerk Energiearmoede (2025-2027)**

Tenslotte is er een maatwerk regeling in de maak. Immers, wat als je geen eigen middelen hebt om te verduurzamen, maar je wel wilt, eigenlijk moet, verduurzamen om de energierekening omlaag te brengen. Voor deze groep inwoners willen we ook maatwerk kunnen leveren waarbij wij als gemeente iets extra kan doen voor deze groep en bijvoorbeeld de ‘eigen bijdrage’ van de inwoners kan overnemen binnen het redelijke, om ook hier te doen wat écht nodig is.

Voor deze aanpak gebruiken we de ‘warme lijntjes’ in onze gemeente. Via collega’s van Stoer, Schuldhelpverlening, de coördinator van Vluchtelingenwerk en Sociaal Werk willen wij met deze beleidsregels Maatwerk Energiearmoede deze inwoners helpen. Beleidsregels Maatwerk Energiearmoede zijn in voorbereiding, we hopen deze in Q1/2-2025 af te ronden.

Effect maatregelen; hoeveel wordt de energierekening lager met deze maatregelen?

Besparing bij Bespaarhulp aan huis, Witgoedregeling én Fix aanpak

Gemiddelde CO₂-uitstoot per huishouden gerelateerd aan energieverbruik is 3300 kilo per jaar. Door in te zetten op bewustwording (Bespaarhulp aan huis) en aansluitend doorvoeren van kleine maatregelen in de woning (Fix-Aanpak) worden mensen gestimuleerd om ook écht in te zetten op besparing. Deze besparingen kunnen oplopen tot 35%. Dat betekent voor een gemiddeld huishouden een besparing van € 670,- per jaar en dat is 1155 kilo CO₂.

In onderstaande tabel vind je voorbeelden hoe je al snel veel stroom en gas kunt besparen en hoeveel dat oplevert in euro's en kilo's CO₂.

Gemiddeld huishouden	€	kWh (€ 0,25)	M ³ gas (€1,45)	Kilo CO ₂
Ledverlichting	32	128		29,4
Naden en Kieren	70		50	90
Radiatorfolie 7 m2	70		50	90
Zuinige koelkast	30	120		27,6
Verwarming op 19	180		125	225
Verwarming op 15 nacht	60		42	75,6
Douche 5 min – 2 pers.	72		50	90
Totaal per jaar	€ 514,-	248 kWh	317 m³	627,6 kilo CO₂

(bron: <https://www.milieuentraal.nl>)

Besparing isolatie voor woningeigenaren

De besparing is afhankelijk van isolatiemaatregel en het soort woning. Om toch een idee te krijgen van de besparingen hieronder een voorbeeld van isolatie van een gemiddelde hoekwoning.

Gemiddelde hoekwoning	€	M ³ gas (€1,45)	Kilo CO ₂
Vloerisolatie	190	130	234
Dakisolatie	600	420	756
Spouwmuurisolatie	580	400	720
Glas HR++/triple	100	70	126
Totaal	1.470	1.020	1.836

(bron: <https://www.milieuentraal.nl>)